

Grund kan forlange yderligere. Man kan i Virkeligheden meget vel overse Konsekvenserne af Lovforslaget. Hensigten er jo tydelig nok den, at man ved at løse nogle af de Baand, som i Forpagtningskontrakterne er lagte paa Forpagterne, vil søge at hidføre en stærkere Udnyttelse af Jorden, end man ellers kan faa, for derigennem at faa en større Afgrøde i det kommende Høstaaar til Mennesker og Dyr. Under normale Forhold vilde Rigsdagen selvfølgelig ikke under nogen Form beskæftige sig med et Lovforslag som dette. Hvis der var Foder nok her i Landet til Dyrene og Næringsmidler nok til Menneskene, vilde der ikke være nogen som helst Grund til at beskæftige sig med et Forhold som dette; men det er der nu en Gang ikke. Vi mangler baade Foder til Dyrene og Næringsmidler til Menneskene og har ingen Mulighed for at faa indført en tilstrækkelig Mængde i den nærmeste Fremtid. Som Følge deraf ser man sig om efter alle mulige Udveje for at opnaa det størst mulige Udbytte af Danmarks Jord. Nu indrømmer jeg, at man ikke paa Forhaand kan vide noget om, hvorvidt der kommer noget synderligt ud af Bestemmelserne i dette Lovforslag; det kan ingen sige. Man kan foretage nok saa mange Undersøgelser; det er alligevel umuligt at danne sig noget tilforladeligt Skøn over, hvad Resultatet bliver af, at dette Lovforslag bliver vedtaget og kommer til at virke i den Tid, som Forudsætningen er, nemlig et eneste Aar. Det vides, at der omkring Aarhundredets Begyndelse var noget over 20,000 Forpagtningsjendomme her i Landet, og da mange af dem er meget betydelige Ejendomme, er det selvsagt meget betydelige Arealer, der er bortforpagtede, men saa vidt jeg kan skønne, har man ikke nogen rigtig Rede paa, hvor store Arealer der paa disse Forpagtningsjendomme ligger hen som Brakarealer eller Græsmarker, og man ved derfor heller ikke noget om, hvor store Arealer der i det hele taget vil blive Tale om efter dette Lovforslag. Som sagt, Lovforslaget gælder kun for Aaret 1918. Man kan altsaa overse Rækkevidden af de Bestemmelser, der træffes, og da der tillige ifølge Lovforslagets § 2 skal iagttages alle fornødne Hensyn ved Jordens Renholdelse og videre Dyrkning, saaledes at der fremdeles kan høstes Udbytte af Jorden, forekommer det mig, at der ikke kan gaa meget i Stykker ved at vedtage Lovforslaget, som det er, og da Hensigten er at lade Lovforslagets Bestemmel-

ser virke paa den Maade, at man vil overgive det hele til et Udvalg — jeg skønner af Bemærkningerne, at det bliver det tekniske Landbrugsudvalg, der faar den egentlige Administration i Hænde —, føler jeg mig fuldkommen overtydet om, at denne Administration vil blive en saadan, at baade Forpagter og Jordejer kan være tjente med det.

Jeg har imidlertid en Indvending at gøre mod Lovforslagets § 3. Det forekommer mig, at Bestemmelsen i § 3, hvorefter der, hvis den tilbageværende Forpagtningstid kun er et Aar, skal kunne ydes Ejeren 40 pCt. af Nettoudbyttet, er noget for stram (*Wenzel Neergaard*: Det er ikke for meget!). Det er muligt, men mig forekommer det lovlig meget. Derom kan der jo være delte Meninger. Mig forekommer det, at man gaar Forpagteren lovlig nær, og at Ejeren af Jorden egentlig ikke har skellig Grund til at faa 40 pCt. af dette Nettoudbytte, for det er jo til syvende og sidst et Spørgsmaal, om han, fordi dette Lovforslag har virket i dette Aar, behøver at blive afkortet noget som helst i den Forpagtningsafgift, han kan faa, naar han paa ny skal bortforpagte sin Ejendom. Men det kan der jo tales om. Der kan være delte Meninger om, hvorvidt Bestemmelsen i § 3 er det rigtige eller ikke. Nogen Ydelse forekommer det mig nok, der kan være Grund til at yde Jordejeren. Men paa den anden Side forekommer den Ydelse mig for stor.

Jeg vil spørge den højtærede Landbrugsminister, om der er tænkt paa, hvad Virkningen af Lovforslaget i een Henseende kan blive, nemlig at der, hvis der bliver Tale om betydelige Arealer, til Foraaret skal stilles mere Saasæd til Disposition. Jeg vil spørge den højtærede Landbrugsminister, om der for ham foreligger Oplysninger om, hvorvidt de kommunale Nævn overalt har Rede paa, om den fornødne Saasæd er til Stede. Jeg har ved en tidligere Lejlighed gjort opmærksom paa det overordentlig farlige i, at man faktisk ikke har Saasæd sikret paa anden Maade end ved de noget mangelfulde Bestemmelser, der findes i Kornloven. Det er jo ifølge Kornloven til en vis Grad, men ogsaa kun til en vis Grad, paalagt Nævnene at drage Omsorg for, at den fornødne Saasæd er til Stede paa de forskellige Landejendomme. Det vil interessere mig overordentligt at høre, om man i det hele i Centraladministrationen ved, hvorvidt Saasæd er til Stede i Landets Kommuner i et saadant Omfang, at der ikke